

Historické základy environmentalizmu a environmentálneho práva (XVII.)

„Zakrátko z ryby vyrástla veľká ryba džchaša; tieto ryby rastú najrýchlejšie. Vtedy rieka Manuovi: V tom a v tom roku príde potopa. Preto daj na moju radu, postav si loď, a keď sa potopa začne, vojdi do lode, a ja ťa zachránim.“

(Šatapathabráhmana – Bráhmana sto ciest)

V poslednom období relatívneho odprírodňovania prestávame myslieť na dávnu minulosť a našich predkov, neustále ničíme hodnoty ich kultúr; na ich zvyšky a artefakty v múzeách sa pozeráme ako na niečo mimo nás, čo s nami už nemá nič spoločné, pôvodom zniekade mimo nášho životného prostredia. V podstate netúžime poznať náš pôvod a minulosť, nechceme sa priznať k podnieteniu viacerých katastrof, ani poučiť z tých, ktoré ľudstvo nespôsobil. Veríme v našu „civilizáciu“, ľudskú neomylnosť a nadvládu a popritom na všelijaké staroveké i novoveké „báchorky“, transponované do rôznych vier a predstáv. Tieto v súčasnej dobe vesmírnych letov kombinujeme s víziou o mimozemšťanoch (padlých alebo nepadlých anjeloch) až bizarných podôb, na ktorých by sme mohli zvaliť vinu, preniesť zodpovednosť alebo sa spoliehať, že nás zachráni (možno opätovne). Ved' ani rozhnevaní bohovia nikdy nedopustili zánik celého ľudstva, ktoré nevedelo (nechcelo vedieť) čo činí. Občas ho trochu preriedili (aj epidémiami a podnietením vojen) alebo mu sťažili jeho životné podmienky - prostredie. Na základe vedeckých poznatkov však, popri fantazmagóriách, náboženstvách, pochybných snaženiach a dekadentných radovánkach, čoraz častejšie myslíme na **Veľkú potopu**, ktorá ohrozí našu civilizáciu, zaleje malé ostrovy a viaceré pobrežné krajiny. Pritom nemusí ísť o zrážku s vesmírnym telesom o objeme do alebo nad 2 km³, rozsiahly hurikán alebo globálne oceánske cunami, spôsobené veľkým zemetrasením predpovedaným Maymi alebo výbuchom podmorskej sopky. Možno v blízkej budúcnosti k jej vzniku môže prispieť sám človek podporou klimatických zmien znečisťovaním ovzdušia, skleníkového efektu a výrazným rozrušením ozónovej vrstvy Zeme, nedajbože ešte skôr použitím jadrového arzenálu. Predpokladá sa, že klimatické zmeny sa prejavujú aj pomalým dvíhaním hladiny svetového oceánu – „novodobou Lemúriou alebo Pacifidiou“, prípadne okamžitou pohromou – „novodobou Atlantídou“, ktorá spôsobí sfahovanie národov a prehusovanie environmentu určitých regiónov ľuďmi pochádzajúcimi z regiónov postihnutých environmentálnou katastrofou, čo sa zrejme nezaobíde bez násilia.

Viaceré kultúry, národy a kmene podľa mýtov a tradícií, ale aj zaznamenaných historických faktov, pochádzajú z krajín postihnutých environmentálnou katastrofou (napríklad zatopených ostrovov, území postihnutých desertifikáciou, zemetrasením, cunami alebo sopečnou činnosťou). Napríklad údajne už grécky historik Timagenés z Alexandrie po príchode v roku 55 prnl. do Ríma napísal, že **Gallovia** prišli z ďalekých ostrovov v mori (skupinu 60 morských ľudí priviedol Bussumarus k ústiu rieky Tagus pri Lisabone/Lisboa známeho ako Olisipo/Ohradené mesto, v minulosti spájané s atlant-

ským kráľom Elasippom a fenickou osadou Alis Ubo). Pod vedením Vodcu národov Chu/Hu - Gadarnu sa **predkovia Keltov** doplavili z Veľkej zeme v Atlantiku do miesta Portus Gallie/Porto Galli/Oporto (v Portugalsku). Podľa **waleského** príbehu *Hanes Taliesanu* sa Gadarna/Gwionk, praotec Walesanov/Cymryov z potopeného Ostrova sklenených veží/Krištáľovej zeme/Turris Vitrea/Ynys-Vitrius, stal ich prvým kráľom. Vo waleskej mytológii báju pravlast nazývajú aj Ynys/Emain Avallach (Avelleanau) – Zem jablk nesmrteľnosti/Ostrov jabloní, z ktorého bol neskoršie odvodený názov Avalon. William z Worcesteru spomína v 15. storočí potopené územie medzi zálivom Mount's Bay a Scillami pri anglickom polostrove Cornwall, ktoré sa stotožňuje s potopeným kráľovstvom Lyonesse. Predkovia hnedovlasých a sivookých **Baskov (Euskotarakov/Euskaldunak)**, nazvaní Aintzine-Koak/Tí, ktorí prišli predtým, priplávali k pobrežiu Biskajského zálivu z námornej veľmoci, ktorá zanikla po environmentálnej katastrofe. Samotných geneticky odlišných Baskov (asi 1,25 mil.), ktorí sa dodnes považujú za vynikajúci námorníkov a veľrybárov, pokladal už grécky geograf Strabón (64 prnl. – 24 n. l.) za najčennejších z Iberov (možno potomkov iberijských Vaskov), píšucich poéziu, vlastniacich prastaré knihy a zberku zákonov starú 6000 rokov (?). Pritom ich osídlenie Baskicka, dodnes s pokusmi (najmä strany Ľudová sloboda/Herri Batasuna a separatistickej organizácie Baskicko a jeho sloboda/Euskadi te Askatasuna, známou pod skratkou ETA) vytvoril vlastný štát Euskadi, založený asi na najstaršej parlamentnej demokracii v Európe, naozaj trvá od paleolitu (6000 – 9000 rokov prnl.) a je ukážkou **trvalo udržateľného prežitia**. Prispieva k tomu ich kultúra a zachovaná jediná neindoeurópska reč v Európe euskarčina (tzv. priezračná reč eskura/eskuara/euskara/euxara/uskara) s 13 samohláskami, ktorá podľa historika a antropológa P. C. Collingtona pripomína jazyk Indiánov z Guatelamaly. Etnograf Yoshitomi ju prirovnáva k japončine a niektorí lingvisti k sumerčine, etruštine, trójskej patumlišťine, guanchštine, maďarčine a jazyku Aztékov nahuatl. Amaiur/Panovník z Maya, prvý vládca Baskov na svastikou symbolizovanom potopenom atlantickom Zelenom ostrove/Belesb-At/Euskara/Atlantika s posvätnou horou Atalya (dnes názov ich obradného pahorku pri Biarritze, ale aj územia Guanchov na Gran Canaria), pripomína Noeho vnuka Tubalcaina. Pod týmto názvom poznali aj **Aztékovia** posvätnú horu neďaleko hlavného mesta Mexika (ďalšiu posvätnú sopku pri sídle Atlixco z nejasných dôvodov pomenovali Itztac-cihu-atl/Velikán uprostred vôd) a **Mayovia** pevnosť v Guatemale; **obyvatelia Peru** ruiny mesta existujúceho už v období výstavby predinckých pyramíd (*huaca*) na lokalite Chavín de

Mozaika o skončení Veľkej potopy z Baziliky sv. Marka v Benátkach

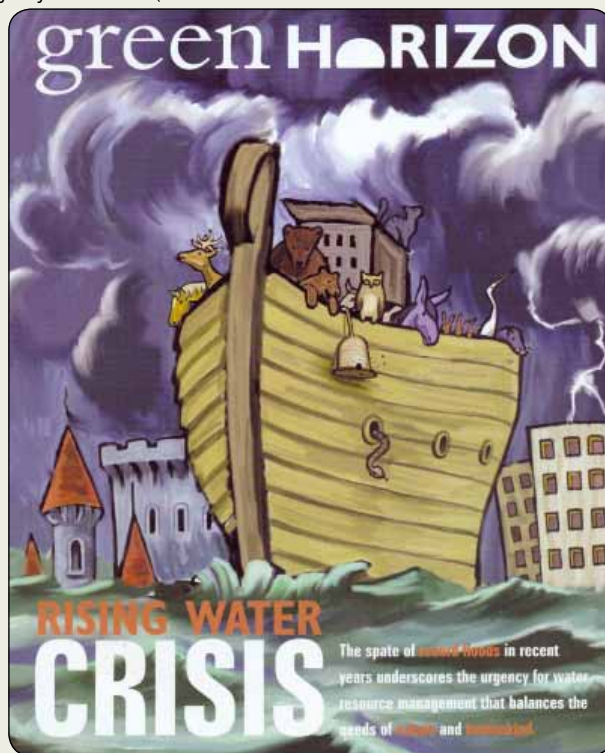
Huántar, založeného údajne roku 1198 prnl. (dodnes existuje indiánske mestiečko Atalaia; v Portugalsku pod týmto názvom poznajú nálezisko kužeľovitých iberijských mohýl z 13. storočia prnl.). **Aztécky** boh vôd podopierajúci nebeskú klenbu sa nazýva Atlanhuatla a prvý mesiac Atlcaulcau/vodná pohroma, v ktorom obovali bohu dažďa utopením dievča v modrom odev. Podľa jazykovedcov v aztéckom jazyku Nahuatl slovo „atl“ znamená vodu (obdobne ako u Tuarégov v Maroku; v sanskrte znamená „podopierať/niesť na pleciah“), pričom 4. Atla začal nový vek s príchodom Okridleného hada (na aztéckom kalendári tento deň znázorňuje zaliatie pyramídy). Výraz „atlan“ vyjadruje miesto „uprostred vody“ a slovo „atlantika“ odvodené „život pri mori“. Atlanom pomenovali svoju dedinu **Pariovia** vo venezuelskom pralese, veriac, že pochádzajú zo zaniknutého bohatého ostrova v Atlantiku, z ktorého zachránení moreplavci vytvorili vo Venezuele osobitnú komunitu, separovanú od primitívnych domorodcov. Opačnú pozíciu od 8. storočia n. l. zaujali pôvodní **Tuarégovia** a **Berberi** v Maroku (nazývaní aj potomkovia Atlantov, resp. atlantského Uneura/asi Kritiovho Evenora - pôvodného obyvateľa ostrova Atlás) voči expanzii Arabov. **Núbijský** kráľ Atlanersa z 5. storočia prnl. bol kráľovským potomkom/ersom z Atlanu. **Bretónci** rozprávajú legendu o potopenom Zelenom ostrove, z ktorého unikal kráľ Perion s rodinou (v Normandii kráľ Gradlon z potopeného ostrova Ys). **Fomorachovia**/Fomoraghovia/Fomoriani/Fomoraiceovia (podľa *fomor* = obor) z Hebríd a Írska svoj pôvodný domov nazývali Sliab Emor. Do Írska ich z neho doviedol okolo roku 3100 prnl. Lara so ženou Balmou. Ich prvou kráľovnou v Írsku sa stala Kesara. Írsko osídlili zo západu spolu s **Fir-Bolgvmi**/Mužmi vo vakoch, s

ktorými žili v zhode. Po prehranej bitke pri Mag Tuirede so spomenutým morským národom a staviteľmi kamenných veží **Tuatha da Danannmi**/Stúpenkami bohyne vody Danu/Anu, ktorí priplávali k írskym brehom zo zatopeného mesta Murias/Morvo/Morois pod vedením Ogmú/Ogama/Ogima/Gwydiona počas štvrtej imigračnej vlny okolo roku 1202 prnl. Okolo roku 600 prnl. splynuli s Keltmi. Ako Almonerskí mágovia priniesli z mesta Murias kotol dobrého boha Dagda - najväčnejší tajomný predmet Un-dry; z mesta Findias Nuaduov smrtiaci meč - blesk, z mesta Gorias Lugov oštep a z mesta Falais falický kameň osudu Lia-Fál/Fail - omfalos (pupok/stred zeme a kameň pod kráľom). Išlo o legendárne štyri veľké mestá so zdobenými predkeltskými svätyniami zaliatymi Atlantikom. Predchádzala im druhá imigračná vlna okolo roku 2100 prnl. z potopeného mesta Findias (Z iného sveta - ostrova Mag Mell), vedená Partholonom a tretia imigračná vlna okolo roku 1620 prnl. **Nemedianov** z potopeného mesta Gorias. V Írsku sa traduje, že **predkeltský** kráľ Fomorachov - Balor, ktorého porazil hviezdny boh Lug, pochádzal asi zo zaniknutého ostrova jabloní Ablach (možno ekvivalent Záhrady Hesperidiek) v Atlantiku, na ktorom vládol morský boh Manannán (keltský Poseidón?) s manželkou Fand. V **keltských** mýtoch sa tiež uvádza Manannánova Zem pod vlnami - Podvodná pevnosť/mesto Caer Siddi (tiež Pevnosť strieborného kola - Caer Arianrhod), pôvodne ako rajský Ostrov mladosti/Tir-nan-Og (pripomínajúci anticukú ogygijskú potopu z čias prvého gréckeho kráľa Ogygesa, Homérov ostrov Ogygia - domova Atlantidy Calypso, starozákonného obra Oga, ktorý sa chcel skryť v Noáhovej arche) s veľkým kruhovým mestom (neskoršie ako „prepadnutý svet“ Annin). **Walesania** ho dodnes nazývajú Caer Feddiwid. Potopené kráľovstvo Llyn Syfaddon alebo Llyn Savathan pod vládou Heliga Voela ap Glannawga/Glannoga údajne siahalo od pobrežia ďaleko do Atlantiku (odobne podľa ich tradície nazvané *Llys Elisap Clynog*). Jeho súčasťou bol aj kamenný štvorcový objekt Llys Helig na dne Conwy Bay a mesto Cantrefy Gwaelodu na dne Cardiganského zálivu. **Keltská** mytológia atlantský ostrov zničený Manannánom nazýva Hy-Breasail (obdoba nórskeho Yggdrasilu), ktorí Íri zakresľovali do máp ešte v 17. storočí v tvare kruhu (po ňom údajne nazvali Brazíliu). Podľa **babylonských a asýrskych** mýtov sa uprostred oceánu nachádzala ríša múdrych mužov a mágov Abubia. Východnejšie **hinduisti** takúto ríšu zatopenú údajne v rokoch 1621 - 1577 prnl. nazývali Lankhapura. **Suria Adanta** v sanskrte uvádza domov uctievačov slnka **Magaov** pod názvom Saka-duipa. Podľa *Mahábháraty* a *purán* v Indii potomkovia boha Višnu **Aditayaovia/Daityaovia** pochádzali zo zatopeného kruhového troj mesta Tripura na ostrove Atala v Západnom oceáne. Sám Višnu, syn Aditi, bol prvým Aditayaom a v podobe korytnačky Kurmu zachránil zvyšok obyvateľov pred Veľkou potopou. Občas ich spájajú s desiatimi praotcami ľudstva polobohmi Prajapatmi, hrdinom potopy - rišim Manuom poverenými založiť civilizácie a udržiavať prírodnú rovnováhu (ekologickú stabilitu), resp. harmóniu, medzi ktorými mal prioritné postavenie praotec kultúr Atri. Manua zachránil sám Višnu, premenený na veľkú rybu Matsja s iskriacim

rohom, ktorá ho upozornila na blížiacu sa environmentálnu katastrofu spôsobenú asi dopadom meteoritu. Ona dotiahla jeho loď „*po hlbocine s veľkými vlnami*“ k pohoriu Chimavaty (Obydlia zimy - Himalájam), dnes konkrétnejšie k hore Naubandhana/Lodný povraz. Po záchranej akcii ryba skonštatovala: „*Ja som Prajapati Brahma, a niet nado mňa nikoho a ničoho na svete. V podobe ryby som vás zachránil pred veľkým nebezpečenstvom. Manu znovu stvorí všetky živé tvory - bohov, súrov, ľudí a všetky svety a všetky veci, hnutelné i nehnuteľné. Vďaka mojej milosti a svojmu prísne mu odriekaniu dosiahne Manu plný rozvoj svojej tvorivej práce a na nič nezabudne.*“ Z uvedeného vyplýva stotožnenie hrdinu Manua s demiurgom, civilizátorom i s novodobým stvoriteľom-revitalizátorom environmentu. *Matsjapurána/Rybia purána* v príbehu o rybke a jej záchrancovi - asketickom kráľovi Manuovi, synovi Slnka, uvádza: „*...mraky stvorené z Agniho potu zahalia zem; more sa vzbúri a spojí sa a všetky tri svety budú zaplavené jediným oceánom. Vtedy vezmeš túto loď vďaka, dáš na ňu vzorky a semená všetkých živých tvorov...*“ Analogicky *Bhágavatapurána*, venovaná oslave boha Višnu, spomína hrdinského drávidského kráľa Satyavrata, ktorému Višnu v podobe rybky radí: „*Na siedmy deň od tohto dňa sa všetky tri svety ponoria do hlbiny nebytia. Keď vesmír zmizne v tejto hlbine, pošlem ti koráb a ten príde k tebe. Ty vezmeš so sebou rastliny a rozličné semená a obklopený rodinou rišiov a všetkými tvormi nastúpiš na loď a smelo poplávaš po tmavej hlbine.*“ Obyvatelia **Sri Lanky** odvodzujú svoj pôvod z potopeného kráľovstva Nawalam. **Tamilovia** spomínajú potopenú civilizáciu Tenmadurai, resp. mesto Madurai, založené Šivom. Podľa tamilského textu *Sillapadakaram* opevnené mesto Kumari Nadu s 25 palácami a 4 000 ulicami, ktorému vládol Rawana, zaliala more. Vlasť Tamilov na juhu zaliata morom sa volala Tamalachan. Potopou postihnutý západný nádherný Biely ostrov Atala (sidlo „syna vôd“ Najarana), bohatý na prírodné zdroje, uvádzajú aj mýty **Berberov** (členov kmeňa Shott el Hameina dokonca na-

zývajú Synovia Ataly). Rovnako pomenovali pyramidálny mound (vysoký 13 m) v americkej Georgii **Cherokeevia**/Čerokézi, ktorí miestu svojho pôvodu hovoria Atali a svojich za hriešnosť potrestaných predkov, ktorí prežili skazu ohňa a potopy na východe, nazývajú Muži červeného ohňa - Atsilagigai. Pochádzali z potopených piatich ostrovov Elohi-Mona v Atlantiku (podobnosť s hebrejskými božskými Elohim). **Predkovia Slovanov** údajne pochádzali z potopeného ostrovného kráľovstva Bouyanu (Bojana?), v centre ktorého bol umiestnený posvätný veľký omfalos Alatur. **Hurrianovia/Churriti** (predchodcovia Chetitov), ktorí žili v Anatólii okolo roku 3000 prnl., spomínali prvého veľkého kráľa Alalu z hornatého ostrova v západnom mori. Aj **Korán** spomína predislamské ostrovné mesto stípov a obrov Ad, ktoré za hriešnosť zaliala potopa. Jeho ryšaví/svetlovlasí obyvatelia v Bronzovej zemi na vrchole pyramid uctievali Slnko. Na Arabskom polostrove v Hadramaute existuje **semitský kmeň Ad** a Ad sa nazýval aj praotec **Arabov**, vnuk biblického Cháma (dodnes sa hovorí „starý ako Ad“ a staré ruiny označujú ako „stavby z Ad“). Jeho ryšaví potomkovia z Ad boli najstaršími obyvateľmi Arabského polostrova. Arabskí historici (napríklad Abu Zeyd el Balkhy, Ibrahim Ebn Wauff Shah) spomínajú vládcu predpotopného egyptského kráľovstva Surida, predpovedajúceho Veľkú potopu po kozmickej udalosti spôsobenej ohnivou planétou (zbierka *Akbar Ezjeman, Masoudi*). Podľa **židovského Talmudu** potopu na zem zoslať Najvyšší s použitím dvoch hviezd zo súhvezdia Plejád. Nápis v **egyptskom** Medínet Habu uvádza: „*Vyhliadla si ich za korisť nebeská hviezda.*“ Staroegyptskú bohyňu Sekhmet prirovnávali k ničivému nebeskému letiacemu ohňu. Rišu mýtvy a svoju envirokatastrofu postihnutú ostrovnú pravlasť, z ktorej prišli v Prvom čase/Tep Zepi do delty Nílu Semu-Horovia/Smsu-Hr, nazývali Sekhet-Aaru/Rákosové pole. V hrobke Setiho I. v Abydose sa našla zmienka z roku 1299 prnl. (*Skaza ľudstva*) o Ostrove plameňov Aalu v Západnom mori, na ktorom bol podzemný pamätník na Veľkú potopu - Osireion.

Texty pyramid uvádzajú: „*Tvoje meno je veľké, Osiris/Usíre, uprostred zelených pláni ... tvoríš veľký kruh okolo Hanebu*“ (Hanebuovia predstavovali „morský ľud“). V delte Nílu založil dynastickú civilizáciu ľud zo západu - spomenutí **Mesentiuovia/Harpunári** (Harpunárom s trojzubcom nazývali aj **aztéckeho** boha morí Atlahua/Amimitla/Toho, kto oddeľuje vody, pochádzajúceho z legendárneho Rákosového ostrova Aztlan). Kmeň **Apačov** tiež odvodzuje svoj pôvod zo zatopeného Ostrova plameňov. Severoamerický **Tleyonovia** rozprávajú, že horiacu hviezdu - kúzelníka Wekweka zahasil potopou boh Olle Pak. Aj **aztécky** boh ohňa - nebeský oheň Quihuil príletel z vesmíru. **Predmaorský** boh vojny Rongo Mau zaútočil na Zem ako kométa, pričom po dopade sa zmenil na veľrybu a zmizol v hĺbinách oceánu. Na **Markézach** sa traduje epos *Te Vanana na Tanaoa*, ktorého hlavnými postavami sú snečný kráľ Atea a krásna Atanua zo vzdalenej bohatej zeme postihnutej ohňom. V súvislosti s potopou legendárneho pacifického kráľovstva tu používajú výraz Mu-tu-hei. Na **Tahiti** „mu-tu“ znamená ostrov, výraz „tu-mu“ strom, U-Mu/Ten z Mu titul veľkňaza a Mu-ri-wai-o-ata „potopený palác“ predkov **Polynézanov**. Mýtus Mu-Mu-Nak **austrálskych**

Klimatické zmeny a návrat Noácha v 21. storočí

domorodcov za pôvodcu Veľkej potopy označuje ohnivého nebeského hada Mu-It. Podľa iných mýtov to bol obrovský človek, žaba alebo žena nebeského predka Baiame. Na veľkom kanoe priplával k **Indiánom Kalifornie** predpotopný hrdina mudrc Coyote (obdoba **taraskánskeho** Tespiho), aby zachránil tamojších domorodcov na posvätné hore Shasta. **Šošoni** svoju posvätnú horu v Kalifornii pomenovali Mu-ah a jej vrchol Mu sa stal obradným miestom (vo Wyomingu majú posvätnú horu Mu-sembeah). V Utahu **Uteovia** svoju posvätnú Bielu horu nazvali Mu-sinia. Juhokalifornskí **Gabrielinovia** sa pôvodne volali Pimugnanovia pochádzajúci z Mu. Schopní námorníci s plnofúzom, **Chumashovia**, pochádzajúci tiež z Južnej Kalifornie, záliv nazývajú Mu-Lat a pobrežie Mu-gu (tiež pomenovanie obce).

Zakladateľom prvej čínskej dynastie bol starý múdry kráľ, ktorý s rodinou opustil rodný ostrov a priplával na lodi k pobrežiu neďaleko Šanghaja. Tento ostrov pre stratu morálky a roztopašnosť jeho obyvateľov zničili jeho patróni - božské dvojčatá Infoniwa a Awuna. Čínska mytológia spomína aj boha dlhovekosti/nesmrtelných a vládcu pacifického raja Mu Kunga/Hsi Wang Mu, ktorý býval v zlatom paláci pri Jazere drahokamov a chránil strom života. Z jeho plodov, ktoré mohlo jesť len 8 Nesmrtelných, vedel vyrábať elixír života. Podľa Tibeťanov, ale aj obyvateľov viacerých ostrovov Oceánie, sa pôvodné ostrovné kráľovstvo nazývalo Rutas. Ostrovné kráľovstvo na východe nazývali aj ako Kuan-Yin-Mu, kde šamani ovládali levitáciu. Táto schopnosť sa pripisuje aj pôvodným obyvateľom **Tibetu**, pochádzajúcim údajne z Lemúrie, odkiaľ ich priviedol po potope Byamspa. Neskôršie sa chceli vrátiť do svojej vlasti, no kráľovná Ekadzati zo Šambaly ich presvedčila, že Lemúria zanikla a návrat je nereálny. Predbuddhistické náboženstvo Boen uznávalo Miwochea - Majstra ako potomka imigrantov z Mu. Jeho narodením v roku 1917 prnl. začína história Tibetu. Najstaršie bojové umenie na **japonskom** Rjukjú pomenovali jeho obyvatelia ako Disciplinovanú cestu Mu/Mu-tubu-udundi.

Toltékovia prišli do oblasti Tuly - druhého Tollanu z atlantického Tlapallanu a ich učiteľ **Ce Acatl Topiltzin** (Operený had - **Quetzalcoatl**) priplával tak, ako mayský Kukulcan, na hadiacom sa plavidle. Po svojej misii odišiel do Tllallan Tlapallan Tlatlayayanu (?), pričom po ňom ostali sochy telemones s neidentifikovanými nástrojmi v pripažených rukách. **Dakotovia** (hanlivo Siouxovia) dostali zmluvnú fajku mieru (*atep*) od Manitua po zničení ostrovej pravlasti v Atlantiku ohňom a vodou. **Algonquianskí Indiáni** ju nazývali Pan. Mexickí **Otomiovia** 25. novembra si tancom *acatlaxqui* v meste Atla pripomínajú svoj ďaleký pôvod. Tak ako babylónsky Utnapištim v rákosových lodiach prežili Veľkú potopu aj predkovia amerických **Pimov** a **Navajov**. Kmeň **Choctawov** v americkej Louisiane, známej veľkými moundami, tiež poznal mýtus o Veľkej potope a „dlhú rieku“ nazval Atcha-falaya. Svojho prapredka a učiteľa pomenoval **Oklatabashih** - Ten, ktorí prežil Veľkú potopu. Podľa **delawarskej** tradície **Wallum Ollum** mohyly a valy stavali cudzinci - Talegaovia pod vedením božského hrdinu potopy Nanabusha. Americkí **Pimovia** (Pima) za hrdinu potopy považujú aj Sueka/Szeu-Kha, ktorý ich zachránil pred cunami, keď do mora udrľ veľký blesk. K brehom

Kolumbie takto priplával hrdinský Nemquetheba/Nemtherqueteba. V **Britskej Guyane** to bol Macusis, v **Paraguayi** Lume/Zume a v **Patagónii** Zeu-kha. Praotec **brazílskych Indiánov** Wai-Tepu (Slnčná hora) priplával s rodinou z ostrova zničeného ohňom a zaliatego potopou. Na východobrazílskom pobreží svojho predpotopného hrdinu amazónski Indiáni nazývajú Uassu.

Náhodná podobnosť nástrojov

Obe predstavujú stred sveta a podnet pre rituál kiva. Pred ohňom z neba a morskou povodňou sa v horskej jaskyni zachránil aj **Yurukareovia** z pobrežia Peru. Boh Tiri, ktorý ju spôsobil, ich nakoniec omilostil, vyviedol z jaskyne a rozvinul strom života. Severoamerickí **Kríkovia/Maskokovia** (Creek) veria, že Pán vetra Esaugetuh Emissie (obdoba aztéckeho Ehecatla) sa zachránil pred potopou na hore Nunne Chacha/Veľkom kamennom dome v strede sveta a po upadnutí vôd vymodeloval ľudí z hliny. Na súostrovi **Fidži** sa traduje, že domorodci zabilí posvätného vtáka vládcu hadov Ndengeia, ktorý následne na

nich zoslal potopu; pred ňou sa len niektorým podarilo prežiť na vrchole ostrova Mbenga. **Okanagonovia** v kanadskej Britskej Kolumbii veria, že pochádzajú z potopeného Ostrova bieleho muža/Samatume-Whooach, kde vládla šamanka Scomalit. **Hopiovia** ho nazývajú Tuwa´bontumsi a **Havajčania** ako Pali-uli (tiež Huva, Haiviki, Kahiki). Podľa nich Piata potopa zničila na ňom kráľovstvo/civilizáciu Kahuna. V ich mýtoch existoval v Pacifiku veľký ostrov Ka-Houpo-o-Kane/Slnčná sieť Kaneho (v Polynézii ako boha Tane) zničený Oceánom, ktorý zvrhol vodcov/Kai-a-Ka-Hina-Alli. Pri tejto katastrofe múdry Nuu zachránil niekoľko ľudí. Podľa povestí o predkoch obyvateľov ostrova Hao „*ľudia začali páchať zlo a Vateu ich správanie veľmi rozhnevalo. Prikázal človeku menom Rata, aby si zhotovil čln, ktorý by mu poslúžil ako úkryt. Tento čln sa volal Papapapa-a-Henua a mal poskytnúť úkryt Ratovi a jeho žene, ktorá sa volala TE-Pupura-i-Tai, ako aj ich trom deťom so ženami. Zhora z nebies začalo pršať a celú zem zaliala voda. Vateov hnev prelomil dvere nebies, vietor sa odtrhol z reťazí, dážď sa lial prúdom a more zničilo a zatopilo zem. Rata, jeho žena a tri deti so ženami sa skryli v člne a o šesťsto období, keď voda opadla, z neho vyšli. Zachránili sa, a takisto zachránili zvieratá a vtáky, živočíchy, čo sa plazia po zemi i lietajú nad ňou. Uplynul čas a zem sa naplnila ľuďmi...*“ Zvyšok **genetického zázraku Zeme** sa zmesil aj na loď sumerského Ziusudru (Xisúthros/Seisithros) nazvanú MA.GUR.GUR (podľa fragmentu tabuľky z Nippuru určenej roku 1914 Arnom Poebelom), podľa *Eposu o Gilgamešovi* z tabuliek z Ninive (George Smith 1872) akkadskeho Utnapištima (Tebitu), babylonsko-asýrskeho Atrachasisa (Tullili), hebrejského Noácha alebo biblického Noa (Tzotelet/Teba/Tewa - Uzavretá debna). Noého podľa *Knihy Noé* (hebrejsko-aramského fragmentu z Qumranu) porodila Laméhocha žena Bat-Enoš s podozrením, že ho počala s nebeským nefilim/strážcom/pozorovateľom. Zaujímavé je, že potopu, okrem Noácha, jeho ženy a troch synov so ženami, nevedno ako prežil aj kňazokráľ Sálemu Melchisedek/Malkiy-Tsedeq/MelkinTzaddiq (syn druhého Lámechovho syna - kňaza Nira a jeho ženy Sopanimy, tiež údajne oplodnenej nebeským nefilim), ktorý neskôršie požehnal Abráma v mene Najvyššieho Boha, za čo mu on dal desiatok zo všetkého. Biblická potopa asi mala len regionálny rozsah a zasiahla len Mezopotámii a jej okolie. Už neďaleko Perzii zachraňoval ľudí a zvieratá Yima avšak v pevnosti Vara a v Číne Jü Veľký dlhoročným budovaním protipovodňových zariadení až sa stal prvým cisárom (2205 - 2197 prnl.) dynastie Sia.

„*Všetky ničivé vetry a víchrice spoločne zaviali, potopa hlavné mestá všetky zaplavila. Keď sedem dní a sedem nocí potopa zaplavovala zem a búrlivý vietor nadhadzoval loď po vysokých vlnách hore i dole, tu vystúpil Utu a svojím svetlom zalial nebo i zem. A urobil v lodi Ziusudra otvor a slnko lúčom cez otvor do nej vniklo. Nato kráľ Ziusudra pred bohom Utuom po zem sa poklonil, dal zabiť býka a zarezal ovcu.*“

(zo sumerskej tabuľky z Nippuru podľa prekladu A. Poebela, 1914)